

Van: Natuurpunt <no.reply@natuurpuntwebsite.be>
Verzonden: dinsdag 28 oktober 2014 23:23
Aan: Nieuwsarchief
Onderwerp: Vlinder.flits

Vlinder.flits

28 oktober 2014

- **Bent u al ingeschreven voor de Vlinderstudiedag?**
- **2014: het warmste (vlinder)jaar ooit?**
- **Oktoberfeesten in het Hageland**
- [Herfstmotten](#)
- [Aardbeivlinders slapen in groep](#)
- [Nu ook mobiel waarnemen met je Windows phone](#)
- [Ook dat nog: Fukushima-vlinders](#)
- [Vlinderlinks](#)

Bent u al ingeschreven voor de Vlinderstudiedag?

Onder het motto 'Een vlinderwereld in verandering' is het voor vlinderliefhebbers uit het hele land op 29 november weer verzamelen geblazen in Mechelen. Een **gevarieerd programma** werd uitgewerkt op basis van de reacties op de vorige editie. Bent u geïnteresseerd in de immer boeiende uitleg van Hans Van Dyck over recent vlinderonderzoek, in praktijkervaringen rond

vlinders en graslandbeheer of in de herkenning van nachtvlinders: voor ieder wat wils! Al meer dan 80 mensen schreven zich in en er zijn nog plaatsen! Voor amper 5 EUR neemt u deel; wie een broodjesmaaltijd wenst, betaalt 4 EUR extra. Schrijf je snel in via **deze link!**

Foto: Kleine vos (Marc Herremans)

2014: het warmste (vlinder)jaar ooit?

2014 is goed op weg om **het warmste jaar ooit** te worden, stelt de Amerikaanse NOAA. Dat heeft uiteraard zijn weerslag op vlinders. Zo waren er bij diverse nachtvlinders tweede generaties van typische juni-soorten. In september-oktober verschenen her en der opnieuw Viervlinders en Gewone stofuilen. Bovendien vliegen er nog trekvlinders rond: niet alleen Atalanta's, maar ook minder algemene soorten zoals Windepijlstaarten of Roodstreepspanners. Dat maakt het vlinderen extra spannend!

Foto: Vliervlinder (Stijn Baeten)

Oktoberfeesten in het Hageland

De maand oktober betekent traditioneel het echte einde van het vlinderseizoen. Wat je in die maand nog kan zien rondfladderen, hangt veel af van de weersomstandigheden. Dit jaar valt dat aardig mee. In het Hageland

(www.hageland.waarnemingen.be) vlogen nog veel atalanta's en zelfs citroenvlinders rond. Maar ook minder algemene soorten werden gespot! In het Walenbos zag boswachter Frank Delbecque een argusvlinder. In het Hageland was het meer dan 4 jaar geleden dat deze soort nog werd gezien. De kans is groot dat het om een zwerver ging. Eveneens in het Walenbos vloog de Kleine ijsvogelvlinder nog in oktober rond – wellicht een uitloper van een gedeeltelijke tweede generatie. In Lubbeek zag Gerda Van Hoovels nog een Sleedoornpage (foto boven). De Bruine vuurvlinder (tweede generatie) werd ook nog in oktober waargenomen, evenals de Kleine parelmoervlinder. Zodra de temperaturen zakken, is het dan ook gedaan met feesten... Maar we hebben er toch ook weer van kunnen genieten!

(tekst: Koen Berwaerts, NSWG Hagelandse Heuvelstreek; foto: Gerda Van Hoovels)

Herfstmotten

Dat er op
dagvlindervlak
nog veel te
beleven valt in
oktober, is
eerder
uitzonderlijk.
Maar voor
nachtvlinders is
de herfst elk jaar
een boeiende
periode.
Momenteel
vliegen de

herfst- en goudvliegen volop. En wat dacht u van bovenstaande Diana-uil die pas in de IJzervallei werd gezien? Om ze te zien te krijgen kan je gebruik maken van speciale lampen, maar smeren werkt even goed. Zo lang het zacht weer blijft (mogelijk tot in november) blijft een mengsel van wijn en suiker een handige manier om vlinders te lokken. Of bloeiende klimop afspeuren met een zaklamp: dat loont evenzeer! In het najaar zijn nachtvlinders overigens vaak avondvlinders: het zijn de eerste uren na zonsondergang waarin de nachtvlinderactiviteit het hoogst is. Enkel bij echt zachte nachten valt er na middernacht ook nog wat te beleven. En misschien kom je de Bruine herfstuil wel gewoon overdag tegen: die soort verschuilt zich normaal in de strooisellaag en wordt bijv. tijdens paddenstoelwandelingen geregeld opgestoten.

Foto: Diana-uil (Wim Declercq)

Aardbeivlinders slapen in groep

Dat sommige vogelsoorten overnachten op gemeenschappelijke slaapplekken was al geweten, maar ook sommige vlinders doen dit. Dit gedrag konden wij vaststellen tijdens onze Aardbeivlindermonitoring in mei toen we vroeg in de morgen een 70-tal vlindertjes op zeer korte afstand van elkaar in de begroeiing zagen hangen. Van zodra ze door de ochtendzon waren opgewarmd zag je ze wegfladderen en zich over het gebiedje verspreiden. Ook bij het Icarusblauwtje hebben wij dit

gedrag al kunnen waarnemen. Een rondvraag bij andere natuurliefhebbers bevestigde dat zij dit ook al bij Oranjetipje, Heideblauwtje, Klein- en Groot geaderd witje hebben waargenomen. De reden waarom ze samen overnachten op een bepaalde plaats zal waarschijnlijk van verschillende factoren afhangen, zoals : beschutting tegen de wind, temperatuur, ochtendzon voor snelle opwarming, juiste begroeiing, nectarplanten in de nabije omgeving , etc. Misschien

interessant om volgend jaar als je vroeg opstap bent hier eens extra aandacht aan te geven.

(tekst & foto: Chris Bal & Els Roos, Vlinderwerkgroep Atalanta)

Nu ook mobiel waarnemen met je Windows phone

Mobiel waarnemen is de toekomst. Waarnemingen die in het veld worden ingevoerd bieden zodanig veel detailinfo dat ze voor tal van doeleinden bruikbaar zijn. Heb jij voor jouw natuurgebied al eens een kaartje met de waarnemingen van een bepaalde vlindersoort geplot op waarnemingen.be? Het systeem laat toe om in één oogopslag na te gaan waar bijvoorbeeld de Kleine vuurvlinder dit jaar gezien is in het gebied '**Averbode Bos & Heide**'. Voorwaarde is wel dat de waarnemingen exact zijn ingegeven, en dat lukt best via mobiel waarnemen. Natuurpunt Studie wil dan ook het gebruik van mobiel waarnemen stimuleren. Daarom is de ontwikkeling van een nieuwe applicatie voor Windows phones, Winobs, een goede en belangrijke zaak. Je kan de app downloaden op [deze link](#). Vragen of opmerkingen kunt u kwijt via het Nederlandse [forum](#). Natuurpunt Studie organiseert samen met Natuurpunt Educatie ook cursussen en info-avonden rond mobiel waarnemen. Contacteer **Tineke Thijs** indien je zo'n avond wil organiseren met je afdeling of werkgroep.

Ook dat nog: Fukushima-vlinders

Vlinders die voedsel uit de omgeving van Fukushima opnemen, sterven sneller en zijn vatbaarder voor ziektes dan soortgenoten die voedsel uit niet-vervuilde omgeving voorgeschoteld krijgen, **zo besluiten wetenschappers**. In een experiment met het Japanse blauwtje *Zizeeria maha* (foto: Wikipedia) kregen rupsen van één populatie bladeren van de waardplant voorgeschoteld die op

6 verschillende locaties verzameld waren, op afstanden van 59 tot 1750 km van de plaats waar in 2011 een kernramp plaatsvond. In een tweede fase van het experiment werd gekeken naar de effecten op de tweede generatie. Indien rupsen waarvan de ouders gecontamineerd voedsel hadden opgenomen op hun beurt ook bladeren aten die aan een hogere bestraling waren blootgesteld, werden de effecten uitvergroot. Te hoge gehalten aan radioactief cesium in de waardplant leidt ondermeer tot misvormde vleugels.

Vlinderlinks

De voorbije weken verscheen er weer heel wat vlindernieuws op natuurbericht.be en natuurbericht.nl. Een kort overzicht van de voor Vlaanderen relevante items:

- **Vlinders Kleine Vos meest geteld tijdens vlindertelweekend**
- **Sterke provinciale verschillen bij tuinvlindertelling**
- **Weer twee nieuwe vlindersoorten voor België**
- **Nu in het donker je tuin in!**

Facebookgebruikers kunnen geregeld vlindernieuwtjes lezen op de FB-pagina van de **Vlinderwerkgroep** en kunnen nog meer vlinderfoto's zien passeren in besloten of openbare groepen, zoals de Nederlandse initiatieven '**Dagvlinders/Butterflies**' en '**Nachtvlinders**', of het Vlaamse '**Nachtvlinders in België**'.

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan **hier**.
Heb je opmerkingen of vragen? Mail dan naar **vlinders@natuurpunt.be**.

--

This message has been scanned for viruses and dangerous content by **Amsab-ISG**, and is believed to be clean.